

Summary

In the eastern part of the 'Svárov' field (Měrovice nad Hanou cadastral area, Přerov District), several settlement features belonging to the Bell Beaker culture were investigated (Fig. 10), some of which contained relatively rich assemblages of pottery and bone industry.

Miroslav Popelka, Martin Paulus

Měrovice nad Hanou (okr. Přerov)

„Za Hřbitovem“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Pohřebiště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202505402.

Lokalizace: WGS-84: 49.3456258N, 17.2411703E

Od léta do podzimu roku 2025 proběhl v souvislosti s modernizací trati Brno–Přerov (stavba č. 4) záchraný archeologický výzkum v lokalitě č. 7 na katastru obce Měrovice nad Hanou. Lokalita leží v poloze „Za Hřbitovem“ na jihozápadním až jižním svahu klesajícím k inundačnímu terénu mezi Hraničním, Měrovickým a Tvorovickým potokem. V průběhu výzkumu zde bylo zdokumentováno více než 500 zahloubených archeologických objektů (viz také oddíly Neolit, Doba bronzová a Doba římská a stěhování národů), které tvoří rozsáhlý soubor sídlištních, pohřebních a výrobních situací.

Prozkoumány byly tři kostrové hroby s jedinci ve skrčené poloze na levém či pravém boku, orientovanými ve směru S–J (hlavou k severu či jihu; obr. 11).

Obr. 11. Měrovice nad Hanou – „Za Hřbitovem“. Fotografická dokumentace hrobu kultury zvoncovitých pohárů. Foto M. Hanšut.

Fig. 11. Měrovice nad Hanou – „Za Hřbitovem“. Photographic documentation of a Bell Beaker culture grave. Photo by M. Hanšut.

Dva pohřby byly předběžně určeny jako mužské a jeden jako ženský. Přestože zásypy hrobových jam byly ve většině případů chudé na movitý inventář, tvar hrobových jam a analogie v orientaci umožňují situace předběžně zařadit do pozdního eneolitu, ke kultuře zvoncovitých pohárů. Zařazení podporuje i nález typického bohatě zdobeného zvoncovitého poháru v jednom z hrobů. Kosterní materiál bude následně antropologicky vyhodnocen. V době přípravy článku probíhalo zpracování materiálu.

Literatura

AMČR: Záznam M-202505402 [cit. 2026-03-24]. Archeologická mapa České republiky. Dostupné z: <https://amcr.aiscr.cz/id/M-202505402>.

Summary

During a rescue excavation carried out in 2025 in the 'Za Hřbitovem' field (Měrovice nad Hanou cadastral area, Přerov District), more than 500 features dating from the Neolithic to the Roman period were discovered. Three inhumation burials from this site with individuals in a crouched position were dated to the Late Eneolithic Bell Beaker culture (Fig. 11). This dating is supported by the characteristic orientation of the grave pits and the discovery of a typical decorated beaker.

Michael Hanšut, Miroslav Popelka, Martin Paulus

Němčice nad Hanou (okr. Prostějov)

„Nadloučí“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Pohřební areál. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. AMČR: M-202501911.

Lokalizace: WGS-84: 49.3474167N, 17.2113333E; 49.3468056N, 17.2114167E; 49.3467222N, 17.2125833E; 49.3469444N, 17.2129167E; 49.3465833N, 17.2158889E; 49.3466389N, 17.2178333E; 49.3465000N, 17.2228056E; 49.3464444N, 17.2279722E; 49.3471944N, 17.2301944E; 49.3476111N, 17.2143056E; 49.3473333N, 17.2140278E

V roce 2025 proběhl na katastru města Němčice nad Hanou v trati „Nadloučí“ záchraný archeologický výzkum související s modernizací trati Brno–Přerov, 4. stavba Nezamyslice–Kojetín. Naleziště značené jako lokalita č. 6, žel. km 65,100–66,450, je situováno severovýchodním směrem od centra města v mírně zvlněném terénu, severním a východním směrem ji obtéká Hraniční potok, jižně říčka Haná a bezejmenná zdrojnice. Nadmořská výška se pohybuje v rozmezí 200–230 m.

Díky záchranému archeologickému výzkumu byla prozkoumána polykulturní lokalita s 528 sídlištními objekty, které můžeme datovat do období kultury moravské malované keramiky, kulovitých amfor a únětické kultury, a také s pohřby příslušejícími ke kultuře zvoncovitých pohárů, únětické, slezskoplatěnické kultuře a ranému středověku (viz oddíly Neolit, Doba bronzová, Doba železná, Středověk a novověk).

Na lokalitě převažovaly kostrové hroby patřící kultuře zvoncovitých pohárů (cca 22 hrobů). Zemřelí byli do hrobové jámy uloženi ve skrčené poloze – ženy na pravém boku a muži na levém (obr. 12, 13). V menší míře se zde objevily i pohřby dětí. Hrobová výbava byla vázaná na pohlaví jedince, u obou se objevují keramické nádoby – mísy nebo džbánky, nebo oboje, v počtu až sedm kusů; dále zvířecí kosti, které byly uloženy v míse. V ženských hrobech byly objeveny knoflíky s V-vrtáním (H15), kostěný knoflík (H34) a zlomek měděného drátku (H34), v mužských hrobech pak šipky (H6, H23, H35), štípaná a broušená (H37) industrie nebo nátepní destička (H35).